

Motion till riksdagen 2024/25:800

av **Katarina Luhr m.fl. (MP)**

Krav på att upphandlade resetjänster ska kunna boka tågresor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen ska ställa krav på sin resetjänst/resebyrå att kunna boka internationella tågresor, även sov- eller liggvagn, och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla svenska offentliga myndigheter med en upphandlad resetjänst ska ha som krav att resebyrån ska kunna boka internationella tågresor, även sov- eller liggvagn, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hösten 2021 började SJ köra nattåg från Stockholm till Hamburg, något som senare utvidgades med att tågen fortsätter vidare till Berlin. Med Snälltåget har man kunnat resa med nattåg Malmö–Berlin sedan 2012 och numera även från Stockholm, vilket innebär att man numera har möjlighet att somna i Sverige på kvällen och har större delen av Europa en halvdag eller dagsresa bort med tåg när man vaknar på morgonen i Hamburg eller Berlin. Det är en viktig utveckling, för alla som gillar att åka tåg, för dem som vill spara tid genom att resa och sova samtidigt, för alla som vill stanna på marken men inte minst för att omställningen mot ett mer klimatsmart resande ska kunna gå snabbare och lättare. Det finns många beräkningsverktyg för att beräkna klimatpåverkan av en resa men om man använder sig av verktyget klimatsmartsemester.se som är framtaget i ett samarbete med bland annat Chalmers, Mistra, Göteborgs stad och Energimyndigheten får man fram att en genomsnittlig tågresa Stockholm–Hamburg ger ett utsläpp på 8 kg CO₂ medan en enkel flygresor Stockholm–Hamburg ger utsläpp på 103 kg, det vill säga mer än 10 gånger så stora utsläpp. I de fall man ska räkna med höghöjdseffekten av flygandet kan klimatpåverkan från en resa dessutom fördubblas. Det finns alltså stora klimatvinster med att ta tåget framför flyget.

Offentliga myndigheter har oftast en upphandlad resetjänst som de anställda ska boka sina arbetsresor genom. Kompetensen för att boka tågresor genom dessa upphandlade tjänster är dock sällan jämförbara med att boka flyg, vilket det finns många vittnesmål om. Senaste exemplet kommer från riksdagens egen upphandlade resetjänst som varken kunde boka tågresa med Snälltåget Berlin–Köpenhamn eller boka sov- eller liggvagn med SJ Stockholm–Berlin när civilutskottet skulle besöka Berlin och Köpenhamn i september 2024. Ett flertal ledamöter ändrade sitt förstahandsalternativ från tåg till flyg när lösningen blev att den resande själv behövde boka sin internationella tågresa och själv ligga ute med pengarna för detta under sommaren. Kvar blev en (1) resande på nattåget Stockholm–Berlin och två (2) resande på nattåget Berlin–Köpenhamn, resten tog flyget. Detta är inte nyckeln till att öka det klimatsmarta resandet. Om fler ska kunna välja det miljöbästa alternativet ska det också vara det enklaste. En upphandlad resetjänst måste kunna erbjuda det resande som efterfrågas. Jag anser därför att det behöver bli obligatoriskt för alla offentliga myndigheter som upphandlar resetjänster att ställa krav på att den anlitade resebyrån klarar av att boka tågresor i Europa, både när det gäller dagtåg och nattåg. Genom att ställa dessa krav finns möjligheten att kompetensen för att boka tågresor kan öka inom branschen, vilket även skulle gynna privatpersoner som idag kan ha svårt att få hjälp med sitt önskade tågresande.

Katarina Luhr (MP)

Jacob Risberg (MP)

Elin Söderberg (MP)

Märta Stenevi (MP)

Ulrika Westerlund (MP)

Rebecka Le Moine (MP)

Linus Lakso (MP)

Janine Alm Ericson (MP)